

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, jutranje izdanje opoldne, večerje izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrčček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez depozita naročnine se ne ohranimo.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 3. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Golaki ulici „a Jelleraits“ v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Demoralizatorji našega ljudstva.

Tista demoralizacija, katero smo že večkrat pokazali v pravi luči, se širi iz vrst klerikalne stranke med naše ljudstvo v vedno večji meri. V političnem boju klerikalci sploh ne rabijo nikdar poštenih rok, marveč se poslužujejo po navadi skozi in skozi le najpodlejših in najsurovejših sredstev pa skrajne demoralizacije.

Kdor hoče biti klerikalec, temu je vse dovoljeno. Sme lagati, in ker kdor laže, tudi krade, krasti, če drugega ni, čast, sme uganjati nečistosti, sme goljufati, sploh, kar hoče, sme početi, — za vse dobi odvezo, in kadar je odvezan, je zopet „zvest pristav katoliške stranke“. Razven ljudij take vrste nahajajo zavetje v klerikalnih brlogih tudi taki življi, ki se morejo ponasati s kosmatimi vestmi, ki se bojijo hudiča in pekla, ker so preveč odiralih ubuge ljudi, goljufali ali si nakopali tekmo let kake druge težke pogrehe na svojo vest. Ali vse to nič ne ženira „katoliške stranke“, ona ne le da drži te svoje ljudi trdno na vrhvi, se trudi vplivati tudi na ostalo ljudstvo v demoralizovalnem smislu, da bi si tako utrdila vedno stalneje svoje pozicije. To se vidi posebno pri občinskih volitvah.

Kjerkoli se vršijo občinske volitve, povsodi so politikujoči nunci na nogah, izvzemši tam, kjer že a priori vedo, da ostanejo pri volitvah le pri svojih maloštevilnih glasovih. Ob takih prilikah obdelujejo ljudi doma, na pržnici, v spovednicah, po gostilnah in cestah na najsladkejšo pa tudi najnesramnejšo načine. Ne le da obetajo vse mogoče, kar kdo rad sliši, ali pri tem v srcu ne čutijo nikake potrebe, držati dano besedo, se trudijo tudi v glavnem dokazovati, da se mora le njih besedo poslušati, le njih ubogati, kajti oni so poklicani voditelji ljudstva, in kdor se jini zoperstavlja, gorje mu, kdor pa jih uboga, blagor mu, in ta sme tudi vse početi, kar mu drago. Marsikomu so že zadušili vest pri takih prilikah, da živi v prepričanju, da kdor je pristav katoliške stranke, pojde gorak v nebesa na prvi sedež, pa naj počne tu doli kar hoče.

Politikujoči duhovniki uplivajo na ljudstvo v takem smislu prav sistematično, ker jim je do tega, napraviti si armado njim poslušnih ljudi, s katerimi operirajo potem, kakor hočejo. Ker pa za nečedno in umazano delo ni dobiti čednih in čistih ljudi, je umevno, da se morejo porabiti v take namene edinole demoralizovani ljudje. Radi tega pa so tudi strašno previdni pri sestavljanju liste svojih kandidatov; v to postavljajo le zveste svoje pristave, in ako pride med to druhal kak človek, ki se ni popolnoma pokvarjen klerikalec, se počuti v tej „čestiti družbi“, kateri načeluje včasih bolj včasih manj vidno ali vedno g. nunc, s početka jako slabo, dokler se tudi v njem vest ne zamori ter stopi z njimi na jedno stopinjo.

Demoralizirati, duševno pokvariti človeka, to je prvi namen klerikalizma, in ker namen posvečuje sredstva, porabljajo v to svrhu, kar jim baš pride pod roko. Prepovedujejo pod smrtnim grehom čitanje naprednih časopisov po spovednicah, namesto da bi učili tam ljudi življenja po Kristusovih naukih ter jih lepo poučevali o nalogah istega in mirili, po priznicah kličejo ogenj in zveplo na naprednjake, po listih lažejo in obrekujejo svoje politične nasprotnike na najgrši način, svoje ljudi, pa če so še tako hudicevi, pa hvalisajo ter povzdigujejo v deveta nebesa in dovoljujejo jim vse one slabosti, katerim so podvrženi, dobro vedé, da na ta način jih držijo priklenjene nase, ta način pa tudi pelje do absolutizma v občini in do ključev blagajni!

Naše ljudstvo po deželi je razdeljeno. S ponosom smemo reči, da pripada nam lep del tega ljudstva, in sicer ljudstva, do katerega nima klerikalizem več vpliva, ker je spoznalo njegove nakane in pa ker se v svoji značajnosti ne da demoralizovati. Drugo imajo klerikalci, ne ves najboljši material; kajti oni držijo v svoji sredi vse, tudi če se tako smrdi, dotim naša stranka, kakor vse poštene stranke, iztreblja vse ono, kar ne tiče k njej. Ta proces se vrši na deželi med našim prostim ljudstvom prav lepo in v vedno večjo čast narodno-napredne stranke, ki sicer tudi spregleduje, kjer je to opravičeno, ki pa stoji v strogem nasprotju z onim sistema-

tičnim demoralizovanjem, katero prihaja iz klerikalne stranke med ljudstvo.

Hinavce, podleže, ničvredneže, krivoprisežnike vzgaja klerikalizem med našim ljudstvom na deželi, in človeka, ki vidi, kaj se vse godi, mora groza preleteti, ako pomisli na bodočnost: kaj bi bilo, ako se poprime ta kuga celega ljudstva? Ali mi upamo, da se nakane klerikalcev izjalovijo še o pravem času ter da sinejo našemu ljudstvu žarki spoznanja, da krene na celi črti na drugo, pravo pot, po kateri že hodijo naprednjaki.

V našem ljudstvu, vre in v isti meri, v kateri se dviga klerikalizem z vso podlostjo, raste proti njemu odpor v naprednih vrstah, kar se kaže posebno pri občinskih volitvah in kar se je pokazalo v zadnjem času že tu in tam na prav eklatanten način.

Ne moremo zmagati čez noč, ne moremo vreči ob tla hkratu vseh klerikalnih trdnjav, za katere se bojujejo goreči politikujoči nunci s peklom in hudicem, s svojimi fanatiziranimi podreptniki in nahujskanimi ženskami, ali veselo znamenje za bodočnost je tista čistost, tista agilnost, katero vidimo tu in tam v naprednih vrstah pri volitvah, in ako so se kje posebne ovire, čez katere se ne more kar tako, pride čas spoznanja in trenotek, ko se odstranijo hipoma razne zapreke, da zadoni klic zmage prek in prek po naših dolih in gorah.

Vsem sobojevnikom za naša načela in naš program med našim ljudstvom, med katerim veje čil duh neizprosnega boja proti klerikalnim pijavkam, pa kličemo: čvrsto naprej!

Naseljevanje v Bosni.

Članek, ki je napisal v „Soči“ „Razmotrivanja o izseljevanju“, je nasvetoval tudi naseljevanje v Bosni. K temu imamo beležiti, da so pričeli nekateri jugoslovanski poslanci akcijo, ki meri na to, da se odvrčajo Slovenci in Hrvatje od izseljevanja v Ameriko ter se pridobivajo za naseljevanje v Bosni. Da se omogoči tako naseljevanje v Bosni, v to svrhu nameravajo storiti razne korake, in v tako svrhu so poselili nekateri od poslanci pred kratkim ministra Kallaya, kate-

remu so razložili svoje namene. Kallay je rekel, da bi bilo tudi njemu prav, da ostane prebivalstvo istega plemena ter da bo rad podpiral tako kolonizacijo.

Za sedaj so stavili za tako naseljevanje pogoj, da mora družina, ki se hoče naseliti v Bosni, imeti toliko sredstev, da se lahko skozi dve leti zdrži na zemljišču na svoje stroške; zato je treba premoženja najmanj 1200 K. Bosenska vlada je pripravljena od letos dalje dajati na razpolago po 20 ha zemlje, ki jo bo naseljencem, ki morajo biti le kmetovalci, plačati po 1 K od hektarja kot pristojbino. Po preteku 10 let preide tako zemljišče v popolno last naseljencev. Odbor v svrhu obveščevanja, kdaj bodo zemljišča na razpolago za kolonizacijo, bo na Dunaju, odkoder bo pošiljal taka obvestila.

Vprašanje je sedaj seveda, kaka bo tista zemlja, katero ponudi bosenska vlada onim, ki se zglasijo za naseljevanje v Bosni. Da bo morala imeti v tem pogledu ozir na domače prebivalstvo, je pač umljivo samo po sebi, ali ako bi oddajala slabšeja zemljišča, pa je tudi veliko vprašanje, ali se bo hotel kdo naseliti na njih, ako se mu pri tem ne da posebnih ugodnosti in olajšav. Dalje pa ne verjamemo dosti besedam, da je res komu kaj do tega, da ostane prebivalstvo v Bosni istoplemensko, kajti doslej se v tem pogledu ni zgodilo še prav nič, dasi je Bosna vendar že jako lep čas pod avstrijsko upravo. Doslej se je šlo na roko le drugorodcem, pred vsem Nemcem, ki so se naselili že v lepem številu v Bosni. Avstrijska vlada ima pač to manjlo, da sili v vseh naših deželah le Nemca v ospredje in le Nemcu gre na roko, pa naj se loti storiti, kar hoče.

Vlada pač vidi izseljevanje Hrvatov in Slovencev v masi, in ako bi imela kaj srca za te svoje državljane, bi bila lahko že zdavnaj namignila, da naj se naseljujejo v Bosni ljudje, ki so istoplemenski s tamkajšnjim avtohtonim prebivalstvom. Ali doslej je gledala popolnoma pasivno, kako hitijo naši ljudje v blaženo Ameriko — v Bosno pa so se naseljevali Nemci. Se pač vidi, da hoče naša vlada uvesti tudi v okupiranih deželah tisti tuji vpliv, ki meri in duši domače prebivalstvo po deželah, kjer prebivajo Slovani.

— 44 —

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravski.

(Dalje.)

„Vzemi to in odnesi Zbišku ter mu povej, da od te dobe znanprej je opasan. Ako umre, pride pred Boga kot miles cinctus, ako pa ozdravi, pa izvršim ostalo v Tehanovem ali v Varšavi.“

Ko je Danuša to slišala, je padla knezu k nogam ter se mu zahvaljevala s solznimi očmi; potem je vzela v jedno roko one viteške znake, z drugo pa je prišla skledo s kašo ter stekla v sobo, v kateri je ležal Zbišek. Tudi kneginja je šla za njo, ker je hotela videti njuno radost.

Zbišek je bil močno bolan. Ko je pa zagledal Danuško, je obrnil k njej svoje blede lice ter vprašal:

„Ali se je Čeh, jagodica, že povrnil?“

„Eh, kaj Čeh!“ mu odvrne deklica. „Jaz ti pri našam dokaj boljšo novico. Naš gospod te je opasal v viteza; glej, kaj ti pošilja!“

Po teh besedah položi predenj pas in ostroge. Zbišku zagori od začudenja in radosti blede lice, pa pogleda sedaj Danuško, pa zopet one znake, končno pa zapre oči in spregovori:

„A kako me je mogel opasati kot viteza?“

Ko je stopila v tem hipu v sobo kneginja, se je dvignil nekoliko na postelji in jel jo zahvaljevati ter

jo prositi odpuščanja, da jej ne more pasti k nogam, ker je bil takoj uganil, komu se ima zahvaliti za to veliko srečo. Zapovedala mu je, naj ostane miren, ter ga s pomočjo Danuške zopet položila na posteljo. Med tem je prišel tudi knez in za njim zdravnik Višonjek, Mrakota in še nekoliko drugih dvornikov.

Knez Januš pomigne že od daleč Zbišku, naj ostane miren, na to pa prisede k njegovi postelji in spregovori:

„Vedite! Ljudje se ne smejo čuditi temu, da hrabra in vrla dela čaka nagrada, kajti ako bi krepost imela ostati brez nagrade, pa bi hodila tudi človeška krivica brez kazni po svetu. No, ker nisi varčil življenja in nas z izgubo svojega zdravja ubranil velike žalosti, za to dovoljujem, da se opaseš s tem viteškim pasom in da odslej hodiš naokrog v časti in slavi.“

„Milostljivi gospod,“ odvrne Zbišek, „meni bi ne bilo žal deseterih življenj...“

Več ni mogel reči, tako je bil ganjen. Pa tudi kneginja mu je položila roko na usta, ker mu zdravnik Višonjek ni pustil govoriti. Knez pa je nadaljeval:

„Mislim si takisto, da poznaš viteške dolžnosti in da hočeš te znake nositi s častjo. Služiti moraš našemu Odrešeniku, kakor se spodobi, bojevati pa še moraš s peklenskim starešinom. Zemeljskemu raziljencu Gospodovemu moraš biti zvest, boja se ne smeš izogibati, nedolžnost moraš zmerom braniti in v tem ti pomačaj Bog in njegova sveta muka!“

„Amen!“ odgovori duhovnik Višonjek.

„Kadar ozdraviš, pridi naravnost v Tehanov, kamor hočem pozvati tudi Juranda.“

VIII.

Tri dni pozneje je dospela obljubljena ženska s hercinskim balzamom in ob enem z njo je prišel tudi kapitan lokostrelcev iz Ščitne s pismom, na katerem so bili podpisi Križarjev in Danveldov pečat. V tem pismu so pozivali Križarji za priče nebo in zemljo ter se pritoževali radi krivice, ki jih je doletela v Mazoviji, in zahtevali z grožnjo božjega maščevanja kazni za uboj njihovega „priljubljenega tovariša in gosta.“ Danveld je pridodal k pismu tudi lastno pritožbo, zahtevaje s pokornimi, a ob enem s pretečimi besedami smrt onega češkega služabnika, ki mu je bil izpahnil roko. Knez raztrga pismo pred kapitanovimi očmi, mu ga vrže pod noge ter reče:

„Mojster je poslal semkaj to križarsko golazen, da bi me pomirila, toda oni so me še bolj razsrdili. Le povej jim v mojem imenu, da se oni sami ubili gosta in da so hoteli ubiti tudi služabnika, o čemur hočem nemudoma pisati velikemu mojstru in dodati, da naj izbere druge poslance, ako hoče, da v slučaju vojne s krakovskim kraljem ostanem nepristranski.“

„Milostljivi gospod,“ odvrne hetman, „ali naj odnesem ta jedini odgovor močnim in pobožnim bratom?“

„Ako jim še tega ni dovolj, pa jim še reči, da se oni v mojih očeh golazen, ne pa pravi vitezi.“

S tem se je končal ta razgovor. Kapitan je odšel, pa tudi knez je odpotoval še istega dne v Tehanov. V gozdnem gradiču je ostala le „sestra“ z balzamom, katerega pa nezaupljivi Višonjek ni hotel rabiti, zlasti ne radi tega, ker je Zbišek prejšnjo noč dobro spal

V svrhu utrditve takega zloglasnega tujega vpliva se je storilo od strani vlade res že mnogo, ali v svrhu naselitve Slovanov v Bosni pa še prav nič.

Da so storili sedaj nekateri jugoslovanski poslanci korake, da se omogoči našim ljudem naseljevanje v Bosni ter tako kolikor toliko prepreči ono velikansko izseljevanje čez morje, je gotovo hvale vreden čin, kateri pa pride do polne svoje veljave šele potem, ako bo držala vlada svojo besedo ter bo omogočala naseljevanje v Bosni res na tak način, da bo isto vabljivo ter bo kazalo našim ljudem pot med brate v Bosno in ne čez široko morje. V tem oziru pa stojimo nasproti vladi na prav pesimističnem stališču, kajti predobro vemo, da se pač omogoča udiranje Nemcev med južne Slovane na vse mogoče načine, da se pa za Slovane ne stori nič na nobeno stran. Ako bi bilo v tem pogledu pri vladi kaj srca za južnoslovansko prebivalstvo, tedaj bi se bila morala že zdavnaj pobrigati, da se kaj ukrene proti stalnemu izseljevanju Jugoslovancov z rodne zemlje. Ali zgodilo se ni nič, in naša vlada je pricapljala z zakonom proti izseljevanju na dan šele sedaj, ko se je že izselilo velikansko število dobrega prebivalstva in ko je izseljevanje že od strani ameriške vlade tako omejeno in ovirano, da je le težko izkrcati se na „zlata“ tla „blažene“ Amerike!

Nô, nekaj pa se vendarle da še storiti, in želimo, da se tudi stori, toliko proti izseljevanju v Ameriko, kolikor za naseljevanje v Bosni, zadnje po našem mnenju ugodno le v tem slučaju, ako se bo drežalo in drežalo neprestano od strani poklicanih jugoslovanskih činiteljev.

DOPISI.

Is Bilj. — V „Prismojencu“ št. 1. t. l. navadni dopisnik poje zopet slavo kuratu Iv. Rojcu ter nasteva „časti“ in darila, ki so se mu poklonila v priznanje njegovih „izrednih“ zaslug za dušni in gmotni blagor biljenskega ljudstva, z opazko: „na nesramne napade tuk. umazanih naprednjakov je odgovorilo ljudstvo s pomenljivimi darovi“.

Glede časti „častnega občana“ kurata Rojca se je ta zadeva svoječasnno v „Soči“ že natančno pojasnila in o tem ni še zadnja beseda spregovorjena, akoravno dopisnik v „Prim. Listu“ trdi, da večina starasinstva je spoznala zasluge g. kurata ter ga imenovala častnim občanom z opazko: „priznalo jih je samo ljudstvo“. — Vederemo!

Čeprav je g. kurat Rojec opetovano v „Prim. listu“ proglašen častnim občanom, pa do danes še ni potrjen, dokler se ta zadeva od višje oblasti ne reši. — Potem pa mu tudi mi naprednjaki z veselim srcem na tak način pridobljeno častno občanstvo privoščimo s klicem: „dober tek!“

Gledé daril, ki so mu jih poklonili društveniki „ljudske opekarne“, tudi to ni prišlo od vseh društvenikov, ampak poklonili

so mu jih le nekaterniki iz društva. — To kaže zopet, da tudi pri tem društvu ne živa g. kurat Rojec popolnega zaupanja, ampak da ima tudi tu svoje podrebnike, kateri morajo tako plesati kakor on gode. — Kdor ne parira, gorje mu!

Dopisnik se tudi dotakne tuk. naprednjakov ter jim očita „umazanost“. — Vpraša se g. dopisnika, kje je pa več gnoja in umazanosti, kakor med vašimi pajdani! — Hočete, da vam jih nastejemo, kako se zrcajo v čistosti? Mari mislite, ker so se spreobrnil iz Savlov v Pavle, in postali klerikali, da so se jim izprali vsi madeži?

Pometajte v tem oziru najprej pred svojim pragom, kjer imate dovolj gnoja, in potem pridite pometat prage tuk. naprednjakov in videli bode velikanski razloček.

Toliko v tem oziru za danes, prihodnjič vtegnemo pojasniti kaj več.

Štanjel na Krasu. — Ker se blizajo sedaj občinske volitve, ima naš g. nunc dosti opravka, in kakor se sliši, bode novi župan kurat Štrancar, če pa ne bode prav on, pa tisti, kakor bode on ukazal.

Sedanji velezaslužni g. župan se odpušča. On je mož, kakor jih je malo v štanjelski občini; sicer ni ne klerikalec ne liberallec in se ne utika v nobeno agitacijo, pa vendar ne mara, da bi mu kedo „jerofaril“, kakor hoče g. nunc.

Kakor se vidi, pojdejo pri nas volitve prav gladko, vse po volji sedaj še vsemo-gočnega kurata Štrancarja. O ti ubogi Štanjel, kako si ti daleč za drugimi kraskimi občinami! Ko končaje volitve, se zopet oglasim.

Domate in razne novice.

Osebnost. — Poštni oficijal g. Mat. Pogačnik v Ljubljani je imenovan poštним kontrolorjem v Trstu.

Bivši koncertni vodja „Glasbene Matice“ v Ljubljani, g. dr. Josip Čerin, je imenovan kapelnikom c. kr. dvorne in mestne župne cerkve sv. Mihaela na Dunaju.

Dar. — „Pevskemu in glasbenemu društvu“ v Gorici je daroval „Neimenovan“ iz Krmina 8 kron. — Hvala mu!

„Ruski kružok“ naznanja svojim p. t. članom, da se vrši začasno pouk v „pevskem in glasbenem društvu“ v dveh oddelkih:

a) v ponedeljek in četrtek od 8—9½ zvečer;

b) v sredo in v soboto od 6—7½ zvečer.

Prosto je vsakemu članu obiskovati oba oddelka. Pouk se pričenja in končuje točno ob naznanjenih urah; da se ne bo motilo, se prosi za točnost.

G. Labenski, učitelj „Ruskoga kružka“ javlja, da priredi poleg navadnega tečaja še posebni tečaj za učenje ruskega jezika vsaki ponedeljek, torek in petek od 6½—7½

zveč., kjer se bode predavalo o ruski literaturi in čitalo ruske prve pisatelje.

Za ta poseben tečaj naj se oglase oni, ki ruski samostojno čitajo, v pisarni dr. H. Tuma.

Kmetijski shod v Prvačini. — Na povabilo vinarskega in sadjarskega društva v Prvačini bode imel g. Anton Štrekelj, potovalni učitelj za kmetijstvo, prihodnje nedelje dne 18. t. m. ob 3. pop. tam javno predavanje. Govoril bode o vzgoji vinogradov na ameriški podlagi in o pogreških, ki jih delajo vipavski vinogradniki v tem oziru. Razun tega bode odgovarjal po predavanju na različna vprašanja, ki se bodo stavila v kmetijski stroki. Debate se udeležijo lahko vsakdo. Našim kmetovalcem svetujemo, naj se udeležijo vsi tega shoda, ki mu prinese za njegovo gospodarstvo gotovo mnogo novih nauk.

Deželni zbor. (Konec) XV. seja, dne 3. jan. 1903. — Ta seja je trajala le dve uri, rešilo pa se je okoli 40 točk dnevnega reda. Kot prvi je utemeljeval posl. Faidutti na dolgo in široko svoj predlog glečé podpore kmetiskim hranilnicam ter predlagal nujnost. Proti nujnosti sta govorila posl. Naglos in dr. Tuma, za pa posl. dr. Gregorčič. Posl. dr. Tuma je povdarjal, da priznava veliki vpliv in korist Raiffeisnovih hranilnic in tudi neobhodno potrebo, da se deželni zbor s tem vprašanjem bavi in stori nekaj za to organizacijo. Ako bi pa glasoval za to, da se da nujnim potom majhna svota denarja, bil bi sam proti sebi nelogičen, ker je govoril vedno proti miloščinam, in posl. Faidutti je posebno apeliral na zbornico, naj nekaj da, če tudi še tako malo, kakor to prosijo berati. Ni prav, da dajemo miloščine, ampak treba je, da se deželni odbor bavi s to organizacijo, ker je nujno potrebno za nas, da se dvigne produktivnosta dežele. Velike banke ne morejo pomagati kmetu; kajti več kakor se kmetu denarja da, manj ga ima. In tudi te majhne posojilnice so koristne za kmeta le tedaj, ako se ta denar zalaga edino za to, da se dviga produktivnosta njegove zemlje. To pa se ne dogaja, ako so te hranilnice v rokah enega stanu in mu služijo kot prvo sredstvo v političnem boju. Ne smemo priznavati nujnosti, pač pa se moramo s stvarjo resno baviti. Sramota je sicer, da se s tem vprašanjem nismo še bavili, ali faktum je to. Izvolimo si odsek iz mož, ki so se že bavili s tem vprašanjem, da se napravi statut, na podlagi katerega bode potem deželni odbor te blagajne podpiral od slučaja do slučaja. Prvi pogoj razvitku teh blagajn pa je, da so v nepristranskih rokah, in da stvar razmotrivamo s treznega finančnega stališča. Oni fini opazovalec kmetiskega življenja Emil Zola je že davno rekel: Vi ugonobite kmeta, ako mu denar posojate; vi pomagate kmetu najbolj, ako ga izobrazite; kajti, ali hočete kmeta, ako ne zna adirati in subtrahirati, postaviti za načelnika denarnemu zavodu? Duhovniki pa pri vsi svoji ljubezni do kmeta

istega niso naučili čitati in pisati. Z vsprejetjem učiteljskega zakona hočemo pomagati učiteljstvu, da bode isto naše ljudstvo izobraževalo. Vsporedno s tem pa lahko razmotrivamo tudi finančno vprašanje ter napravimo to leto statut, po katerem bomo podpirali to organizacijo. Kot naprednjak mora biti za ustanovljanje Raiffeisnovih blagajn, ali kot tak mora tudi skrbeti za to, da gre tu res le za povzdigo in izobrazbo ljudske mase, in zato mora biti, ako je pri kaki taki blagajni udeležen župnik, udeležen tudi učitelj ali tajnik. — Predlog posl. dr. Faiduttija je padel z 8 proti 12 glasom. — V deželnem proračunu se je bila dokladi na pivo določila z 2 K. Ker pa vlada najbrže ne dovoli te doklade, ampak k večjemu 1 K 70 v, je posl. dr. Venuti predlagal tozadevno spremembo v deželnem proračunu, kar se je tudi vsprejelo. — Na to je bil vsprejet zakon, zadevajoč učiteljske razmere, soglasno tudi v drugem in tretjem čitanju, na kar so se vsprejeli tri resolucije, tičeče se tega zakona, ki pozivljajo vlado za podporo. Posl. dr. Tuma je opazil pri teh resolucijah, da vlada za našo deželo ni še nič storila, da sploh ni vedela, da eksistira kaka goriška dežela, dokler je ni odkril Badeni s svojim prihodom. V eminentnem interesu vlade pa je, da skrbi za našo obmejno deželo, da ima ta dežela izobraženo ljudstvo, ki lahko čita našo zgodovino in potem toliko bolj ljubi naša tla. Zaraditega vsekakor vlada ne bo mogla prezirati naših prošelj in da to mirvico, katero potrebuje naš narod, da dalje živi. — Med nadaljnjimi točkami so bile vsprejete: 1) Zakon zastran pospeševanja govedoreje, 2) resolucija, da vlada povisa deželno davščino na pivo na 3 K 40 v, 3) predlog, da poslanci z dežele dobivajo med zasedanjem deželnega zbora na dan po 16 K; oni iz mesta pa po 10 K, 4) predlog, da se da za pogozdovanje močvirjev v Furlaniji 3621 K. Podpore so se podelile med drugimi kmetijskemu društvu v Cerknem 2000 K, cestnemu odboru v Kobaridu za čiščenje Idrijce 800 K, občini Idersko 800 K, občini Nemškirot 600 K za ceste, občini Ponikve 800 K za cesto Ponikve-Idrija-Bača in 200 K za cesto Ponikve-Logaršče-Rakovce-Klavže, vinorejskim društvom v Naklem in Vel. Žabljah pa po 200 K. Druge prošnje, med njimi posebno one vokošolcev, so se ali odklonile ali pa oddale deželnemu odboru v resitev. Sprejela se je tudi resolucija na vlado, da ustanovi v Gorici slovensko in laško gimnazijo in realko. Vsprejel se je zakon predlagan po posl. Grči, da se občina šempaska razdeli na tri dele, na Ozeljan-Sv. Mišel, Šempas in Osek-Vitovlje. Prošnja občine Vel. Žabelj za lotitev od Sv. Križa pa se je oddala deželnemu odboru v nadaljno preiskovanje. Posl. dr. Tuma je navajal, da so pri Vel. Žabljah isti razlogi za lotitev, kakor pri Šempaski občini, da se torej neenako postopa.

(Dalje v prilogi.)

ter se sprebudil zarano sicer slabo, toda brez vročnice. Sestra je takoj odposlala jednega svojih služabnikov nazaj, kakor je dejala, po novo zdravilo po „baziliščno jajce“, o katerem je trdila, da povrne moč celo ljudem, ki imajo že umreti, sama pa je hodila po gradiču z jedno roko vso otrpnelo, sicer v posvetni obleki, ki pa je bila zelo podobna samostanski. Pri pasu je imela obešeno čutarico in molek. Govorila je kaj dobro poljski ter izpraševala služabnike vneta po Zbišku in Danuši, kateri je pri tej priložnosti darovala rožo iz Jerihe. Drugega dne, ko je Zbišek spal in je deklica sama sedela v obednici, je prisledla k njej in rekla:

»Bog vas blagoslovi, gospodična. Nocoj po noči, ko sem bila že odmolila očenaš, se mi je sanjalo, da sta v snežnem metežu prišla k vam dva viteza. Jeden je dospel prvi ter vas je ogrnil z belim plaščem, drugi pa je dejal: »Jaz vidim le sneg, toda nje ni tukaj« ter se vrnil.«

Danuša, ki je bila še zaspana, je odprla široko svoje plave oči in vprašala:

»Kaj to pomeni?«

»To pomeni, da vas dobi on, ki vas najbolj ljubi.«

»To je Zbišek!« odvrne deklica.

»Ne vem, v lice ga nisem videla; videla sem samo beli plašč, potem pa sem se zbudila, ker gospod Jezus mi vsako noč pošlje bolečino v nogo, roko pa mi je že povsem odvezel.«

»Ali vam oni balzam ni pomagal?«

»Meni ne pomaga, gospodična, niti balzam, ker imam to pokoro za svoj greh, in ako hočete to izvedeti, pa vam povem.«

Danuša je pokimala z glavo in »sestra« je pripovedovala:

»V križarskem redu so tudi služabnice, ženske, katere sicer ne delajo obljub ter se morejo celo omožiti, toda po naročilu bratov morajo izvrševati dolžnosti svojega reda. A ona, katero ima doleteti taka milost in čast, zadobi pobožen poljub od brata-viteza v znamenje, da mora odslej z besedo in dejanjem služiti redu. Oh, gospodična, tudi mene je imela doleteti tako velika milost, toda jaz sem v svoji grešni trdovratnosti, namesto da bi to hvaležno sprejela, storila velik greh ter s tem navalila na-se kazen.«

»Kaj ste storili?«

»Brat Danveld je prišel k meni ter me hotel po določbi reda poljubiti, jaz pa, domišljuje si, da to dela v drugo svrhu, sem vzdignila proti njemu svojo brezbožno roko...«

Pri tem se jame trkati na prsi in ponavljati:

»Bog bodi milostljiv meni grešnici!«

»Kaj se je zgodilo?« jo vpraša Danuša.

»Roka mi je takoj omahnila in od tega časa sem hroma. Bila sem mlada in bedasta ter tega nisem vedela, vsekakor pa me je doletela božja kazen. Radi tega, ako bi se ženski zdelo, da jej brat iz križarskega reda hoče tudi storiti kaj slabega, naj mu le ne nasprotuje, njo doleti kazen božja.«

Danuša je poslušala to pripovedanje s strahom in trepetom, »sestra« pa je vzdihala in nadaljevala:

»Še sedaj nisem stara, ker imam še le trideset let, toda Bog mi je ob enem z roko odvezel tudi lepoto in mladost.«

»Če bi ne imeli roke pohabljenе,« reče Danuša, »ne mogli bi se še pritoževati.«

Na to je nastalo molčanje. Nakrat pa spregovori sestra, kakor bi govorila sama sebi:

»Zdelo se mi je, da vas je ogrnil nekak vitez z belim plaščem. Nemara je bil to Križar. Tudi oni nosijo bele plašče.«

»Nočem Križariev niti njihovih plaščev,« jej odvrne deklica.

Daljši razgovor jima pretrga zdravnik Višonjek, kateri, stopivši v sobo, pokima Danuši z glavo ter reče:

»Zahvali Boga ter odidi k Zbišku. Zbudil se je ter hoče jesti. Mnogo bolje mu je že.«

In to je bila tudi resnica.

Zbišku je odleglo in zdravnik Višonjek je bil uverjen, da ozdravi, kar mu neki nepričakovani slučaj prekriža vse nadeje in račune. H kneginji so dospel poslanci od Juranda s pismom, ki je obsegalo same slabe in strašne novice. V Spihovem je bil zgorel jeden del Jurandovega dvora in njega samega je pri požaru ranila goreča glavnja. Duhovnik Kaleb, ki je v njegovem imenu pisal pismo, je sicer dodal, da utegne še ozdraviti, da mu je pa ogenj drugo še zdravo oko tako obžgal, da mu je le malo svetlobe še ostalo v njem in da mu grozi popolna slepota.

Radi tega pozivlje Jurand hčerko, naj pride hitro v Spihov, ker jo hoče še videti poprej, dokler ga popolnoma ne objame tema. Pisal pa je tudi, da bo morala odslej stalno ostati pri njem, zakaj vsak slepec, ki prosi dobre ljudi le skorjico kruha, ima nekakega dečka, ki ga vodi in mu kaže pot, čemu naj on ostane brez te poslednje podpore in umre med tujimi ljudmi? Končno se je tudi zahvaljeval ponižno kneginji, da je odgnojila njegovo hčerko kakor prava mati ter jej vrhu tega še obljubil, da pride, dasi slep, še enkrat v Varšavo, da se zgrudi kneginji k nogam ter sebe in Danušo še za prihodnje priporoči njeni milosti.

Odgovorilo se mu je, da razdelitvi občine Sv. Križ nasprotuje vlada, med tem ko je ista v razdelitev občine Šempas privolila. Kot zadnja točka se je predlog posl. Štreklja za regulacijo Vipave izročil deželnemu odboru, da ukrene potrebno. Nerešene peticije so se na predlog posl. dr. Gregorčiča oddale deželnemu odboru. Na to je imel deželni glavar zaključni govor, v katerem je slavil delo deželnega zbora kot naravnost čudovito. Spominjal se je mimogrede tudi opozicije naprednih slovenskih poslancev, ki so mu jako neljubi gostje. Slovenskim klerikalcem pa je posvetil te-le besede: „Tudi Vam; gospodje, izrečem mojo hvaležnost za mirno, izdatno sodelovanje. Lepa hvala in srčen pozdrav, gospodje!“ Po trikratnem „evviva“-klicu na cesarja, se je to zasedanje deželnega zbora zaključilo.

Buskemu kružku je daroval g. Valentin K.umar, vpok. c. kr. učitelj v Gorici, 10 kron. — Srčna mu hvala!

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici je pričela z novim letom svoj VI. odsek; v 8 dneh je pristopilo že 722 deležev po 300 K, kar daje glavnico K 216.600. Pač prekrasen začetek!

Z novim letom izplačuje deleže I. odseka in jih je izplačala v 8 dneh okroglo 120.000 K. — Vsak delež ima dobička 40 K, t. j. vplačanih je bilo v 260 tednih 260 K, a ob sklepu odseka je bil vreden 300 K. Ali ni to krasen način za varčevanje? Posebno manj premožni, ki imajo tedenske ali mesečne plače, naj jemljejo take deleže, ker sicer večina ne prihrani nič.

V l. 1902. je zadruga presegla promet — 4.000.000 (štiri milijone) kron. Lepšega priporočila ni mogoče napisati nego ga dajejo ta števila.

O občinskih volitvah v Nabrežini. — Iz Nabrežine nam pišejo:

Ker dopisnik „Soče“ z dne 3. t. m. ter „Primorca“ z dne 29. pr. m. ni povedal popolne resnice o načinu volitve v starešinstvo v Nabrežini, hočem podati resnična dejstva o teh volitvah iz vzroka, da se ne bode godila krivica prepričanim se strankam.

Kakor povsodi, tako so tudi v Nabrežini že pred leti nekateri občinarji začeli razvijati živahno agitacijo za obe volitve, z namenom, zasesti tako zaželjeni županski stol, kajti vodilna misel tistega, ki se najbolj briga zasesti starešinstvo mesto, je kolikor toliko tudi, da bi se počasi povzpeli na „tron“.

Kar se sorodstva županovega tiče, ni povsem tako, kakor trdi dopisnik „Soče“ in „Primorca“, malce drugače, oglejmo si sedaj resničnost načina agitacije obeh strank.

Županovo sorodstvo je ob pravem času gledalo na to, da se ne pride nikjer do nasprotja, kar je lahko umevno ob takih prilikah, vsled tega se je posvetovalo z nekaterimi volilci, ob tej priliki tudi vprašalo za dobro mnenje g. F. N., kateri se je takoj ob začetku izrekel, da prevzame kandidaturo

v II. razredu, pa ob enem pristavil, da se brez Lahov v Nabrežini lahko odpravi.

Ob drugi priliki pa je g. Fr. N. izjavil, da ne kandidira, ker je trgovec in bi ko takemu škodovalo, ako bi se mešal preveč v volitveno gibanje, pristavil pa je tudi, da se ne bode nikjer utikal na nobeni strani in pusti vso zadevo pri kraju — s svojo možko besedo je to izjavil ter nekaterim v potrdilo segel v roke, kot dokaz značajnosti.

Gospod Fr. N. pa je bore malo časa držal svojo besedo — ter se vrgel z vso silo v agitacijo, katero je vprizoril proti dani besedi. No, tega mu ne zamerimo, da je tako ravnal, saj je še mlad in brezkušen v polit. življenji.

Kar je meni znano, se ni tedaj sorodstvo županovo v nobenem razredu brigalo; kajti za prvi razred so bili kandidatje dogovorjeni dan pred volitvijo ter se je sklenilo namesto Favetija voliti Tomaža Boškotija; drugi stan pa se je od nekaterih občinarjev spremenil volilni program vsled tega — da bi lažje taisti, ki so najbolj delali z vsemi močmi v tem razredu, zajahali ovenčani županov stol. Kajti novo izvoljeni starašina Favetti je dober in gotov glas za taistega, ki je spremenil program in ki željno čaka za izpraznjeno mesto župana.

Tako prvi razred!

Za drugi razred se je napravila lista kandidatov pri Tomažu Grudnu, in sicer brez sorodstva, tukaj se je napravil program popolnoma po mnenju in zahtevi Tomaža Grudna ter Jožefa Pertota, tako od večine odobren program pa sta omenjena zavrgla čez nekaj dni in se zatekla k Favetiju, da naj jih on reši ter jim pomaga ustanoviti drugo stranko, da bi stala nasproti oni stranki, katero so pred nekaj dnevi sami ustanovili.

Ker sta zadnje dni pred volitvami izstopila iz stranke Gruden in Pertot — so bili prisiljeni ostali kandidatje poiskati si drugih kolegov, ampak ne štiri Italijane toda štiri postene Avstrijce ter spostovanja vredne može.

V tretjem razredu šele se je brigala županova sorodnost, in to, ker je prav in pošteno, ker jim je na tem ležeče, da Nabrežinci v narodnem in gmočnem obziru napredujejo, zato so se postavili nasproti stranki v mnenju, da je s svojo nepredvidnostjo Nabrežini ne samo na narodnem ampak še več na gospodarskem obziru mnogo škodovala.

Jaz sem gotov, bodisi kdor hoče, da stopi na županski stol v Nabrežini s pogojem pridnega gospodarstva, da bode gledal na ugled Nabrežine, da mu bode sorodstvo današnjega župana skazovalo največje spoštovanje ter njegovo delovanje cenilo.

Želel bi, da ne bi sorodnikov župana nič zalilo, ampak da bodo stali vedno v prvih narodnih vrstah v boju za narodne uzore in v prospeh Nabrežine, kakor do sedaj.

Opomba uredništva. Dopis priobčujemo kot protiglas dosedanjim poročilom

o volitvah v Nabrežini, zbog katerih se je imenovalo pogostoma in kritikovalo prav rodbino C. — S tem pa je stvar pojasnjena od obeh strani, in ker smo prepričani, da zbog imenovanih volitev ne bo nikdo nasprotoval napredku Nabrežine, bodi ta stvar sedaj končana!

„Pevsko in glasbeno društvo“ naznana, da se bo vršila v petek skupna vaja v društvenih prostorih. Zabavni večeri v Dreherjevi dvorani, k katerim bodo imeli pristop člani in vpeljani gostje, bodo pa dne 23. t. m. ter dne 6. in 20. svečana.

Brezvestnost klerikalcev. — Znano je klerikalno bojno geslo: „Naj raje vse hudič vzame, kar ni v naših krempljih!“ Čujte zopet jeden dokaz.

Dandanes ve že vsakdo, ki ni zabiti in neumen tako, kakor hočejo imeti kavci vse naše ljudstvo, da je delokrog hranilnic bolj omejen. Pečajo se najraje z večjimi posojili na dolgoletno vknjizbo. Obrestna mera je kar najnižja, toda pri posojanju vlada jako stroge, ozke meje. Hranilnica je n. pr. posodila na neko posestvo 5000 K kot najvišji mogoč znesek, no vsaka posojilnica da rada za njo vsaj še polovico. Hranilnice so določene za vlaganje pupilarnih denarjev in sploh bolj stalnih svot. Zato so tudi obresti pri vseh hranilnicah nižje nego pri denarnih zavodih, ki so osnovani bolj na široki podlagi.

Tudi v Kranju imajo „Mestno hranilnico“ s strogo določenim in omejenim delokrogom. — Za manjše kredite, zlasti osebnne, za trgovino in obrt je tudi ta hranilnica kakor vsaka druga skoro brez pomena. — Ker pa je v Kranju precej obrtni in trgovine, ki segata daleč čez deželne meje, so se združili trgovci in obrtniki ter ustanovili — kreditno banko.

Vsak Slovenec bi se moral v dno duše razveseliti tega novega pojava v gospodarskem napredku. Da, le čuditi se moramo, da smo Slovenci tako pozni v napredku na tem polju, ki edino more povzdigniti ves narod naš. — Mi v Gorici, ki dobro umemo pomen „Kreditne banke“ v Kranju, pozdravljamo z oduševljenjem ta novi korak na lestvi našega gospodarskega napredka.

Ne tako kavci! „Slovenski List“ se je srdito zagnal v novi zavod, smešeč ugledne odbornike drugega za drugim, dasi so sem ugledni, izobraženi, imoviti, za blagor ljudi. Vneti može, kakor da niso vredni, odvezati jermenje s čevljev domišljavega kranjskega dekana, tega proslulega eskamoterja hranilnih knjizic. — In še nekaj. „S. L.“ se nakrat boji, da bi „K. b.“ silno škodovala „Mestni hranilnici.“ — In zakaj vse to hujskanje? Edino v namen: škoditi slovenskemu narodu v njegovem najnujnejšem gospodarskem razvoju, hujskati nerazsodne meščane proti najboljšim sinovom mesta, motiti vodo za klerikalne ribice, vse po geslu: Naj hudič vzame to „Kreditno

banko“, pa še „Mestno hranilnico“ povrh, ako nimamo v njih izključno besedo mi rimski kavci!

Kavci so — prišli za nami. — „Gorica“ je objavila obsirno poročilo o zabavi na Silvestrovo v „Goriški Čitalnici“. — Ne bomo se spuščali v polemiko s pretiranim in tendencioznim hvalospevom, marveč konstatujemo sami, da je bilo vse bolje nego takrat, ko je (— po raznih tiradah solzavih obsojevalcev našega razkola l. 1899.!) osrečevala goriske Slovence nekdanja „sloga“ v „Slogi“. — Ta napredek je vzbudila konkurenca. In ako se danes včasih celo v Čitalnici povspno iz vsakdanje zaspanosti ter z velikim trudom in agitacijo dokažejo, da so še tukaj, tedaj je to zasluga — napredne konkurence. Brez te bi Čitalnica gotovo še huje živovarila nego do l. 1899., ko je gledala mizerija izza vsakega vogla čitalniškega gibanja. Zdaj se razni možaki veliko trudijo, da bi Čitalnica vsaj nekoliko opravičila potrebo obstanka, in agitujejo za udeležbo izven navadnega kroga celo na načine, ki so naravnost nedostojni, toda trudijo se, ker jih je sram konkurence. In da je tam vsaj nekaj tega — kar je „Gorica“ porabila v tendencioznem hvalospevu o mladini, ki se ni izneverila! — je zahvaliti slučaj, da so došli razni sinovi in hčere, ki potrebujejo zabave in družbe, pa se ne morejo ločiti od očetov, ki gredo danes z ozlindrano politiko čez drn in strn. Mi želimo vsem skupaj vsakokrat obilo zabave in smo uverjeni, da bo marsikdo mladih v malo letih povsem obsojal sedanje politično stališče svojih starih. Takrat bomo zopet skupno orali to trnjevo njivo slovenskega narodnega in gospodarskega življenja goriskih Slovencev.

„Gorica“ pa je priznala — jej je menda le uslo! — da isti večer ni bila edino v Čitalnici Silvestrova zabava med goriskimi Slovenci, kar kaže, kako napredujemo v Gorici...

O dostavku zopetne „sloge“ spregovorimo v posebnem članku, tu le naglašamo: da so prišli klerikalci za nami. Kaj smo mi naglašali ob raznih prilikah? Isto nehoté priznava zdaj „Gorica“. — Torej dve zabavi smo imeli na en večer, in vendar obe dostojni, obe lepi, udeležba obilna itd. — V Čitalnici baje niso našli vsi prostora, pri Jelenju je bilo polno brez vabil. Ali ni prav, da je tako, da je — razdeljeno? In ako bomo Slovenci tudi zopet jedini, kar tudi ho, samo da pod drugačnimi pogoji, na drugačni podlagi, nego meni „Gorica“, tudi tedaj bomo morali imeti na dveh, ako ne celó na treh krajih (v delavskih društvih!) Silvestrove zabave in ne samo eno, kakor je citati iz onih vrst v klerikalnem trobilcu. Napredek slovenskega življa v Gorici je le v tem, da imamo lahko po več podobnih zabav obenem za različne sloje in potrebe, in vse naj bodo lepe, udeležba obilna tako, da bodo prostori raje premajhni nego dovolj

Ko jej je zdravnik Višonjek prečital to pismo, ni mogla kneginja dlje časa ni besedice spregovoriti. Nadejala se je, da Jurand, ki je po petkrat ali šestkrat vsako leto obiskal svojo hčerko, ko na bližnje praznike zopet pride, na njeno in knezovo prigovarjanje privoli, da se Danuša omoži z Zbiškom. Med tem pa to pismo ni le razdrlo njenih nad in nakan, marveč jej je pretilo celo, odvzeti Danušo, katero je ljubila kakor svojo hčerko. Prišlo jej je na misel, da jo nemara namerava Jurand omožiti s kakim bližnjim sosedom, da potem preživi pri njima svoje poslednje dneve. O Zbišku ni bilo niti misliti, da bi že mogel odriniti v Spihov, kajti rebra so se mu še le komaj jela celiti, sicer pa tudi ni mogel vedeti, kako bo ondi sprejet.

Kneginja je vedela, da mu Jurand ob svojem času ni hotel dati Danuške, ter jej je celo rekel, da vsled nekih tajnih vzrokov ne dovoli, da bi se ona vzela. V tej svoji boleti je dala poklicati najstarejšega izmed poslanih ljudi, da ga temeljito izpraša o spihovski nezgodi in da nemara ob enem kaj poižve o Jurandovi nakani.

Zelo pa se je začudila, ko je vstopil na njen poziv povsem nepoznan človek, a ne stari Tolim, ki je za Jurandom nosil ščit ter je navadno prihajal z njim. Ta nepoznani tujec jej odgovori, da je bil Tolim v poslednji bitki z Nemci hudo ranjen in da se v Spihovem bori v smrtjo, pa tudi Jurand v svoji hudi bolezni nujno prosi, naj bi Danuša čim najurnejše prišla domu, ker on neprestano manj vidi in čez nekoliko dni nemara popolnoma oslepi. Vneto je prosil, da bi smel takoj odpeljati deklico, brž ko se konji nekoliko oddahnejo. Ker pa je bil že večer, se je kneginja temu odločno uprla, a to zlasti radi tega, ker ni

hotela hudo razžalostiti Zbiška in Danušo z naglo ločitvijo.

Zbišek pa je že vedel za vse ter ležal v svoji sobi, kakor bi ga bil kdo s sekiro vdaril po glavi. Ko je dospela k njemu kneginja, vihte roke, in mu zaklicala že na pragu: „Ni je pomoči — ker je to njen oče,“ je ponovil tudi on za njo kakor odmev: „Ni je pomoči!“ kakor človek, ki pričakuje, da v kratkem umrje.

Toda smrt ni prišla, dasi se mu je v srečo nakočila čimdalje večja žalost in so mu po glavi spreletavale čimdalje temnejše misli, nalik oblakom, ki zakrijejo sonce ter potemne vsako veselje na svetu. Zbišek je dobro vedel s kneginjo vred, da bo Danuška zanj izgubljena brž ko odide v Spihov. Tukaj so mu bili vsi naklonjeni, ondi pa ga Jurand nemara ne bo hotel niti sprejeti, niti slišati, zlasti ako ga veže dana obljuba ali kak drugi tajni vzrok, enak verski obljubi.

Sicer pa, kako naj tudi pojde v Spihov, ko leži bolan ter se komaj more ganiti na postelji? Pred nekoliko dnevi, ko mu je daroval knez milostljivo zlate ostroke in vitočki pas, si je mislil, da tedaj veselje premaga v njem bolezen, in kaj vneto je molil ter prosil Boga ljubega zdravja, da bi mogel kmalu vstati in se poskusiti s Križarji; sedaj pa je čutil, da mu ob enem z Danušo izgine tudi veselje do življenja in moč, potrebna za borbo s smrtjo. Pa napoči jutrišnji in pojutrišnji dan, pridejo tudi prazniki, toda njega bodo še neprestano bolele kosti in prevzemala ga bo onemoglost, ker ne bo več one jasnosti, ki se sedaj širi od Danuše po vsej sobi, niti te radosti v očeh, s katerimi jo je gledal.

Kako mu je bilo prijetno, kako sladko, vprašati jo večkrat na dan: „Ali sem ti drag?“ ter videti, kako si je sramežljivo zakrivala oči, kako se sklonila ter

mu dejala: „Čemu bi ne — Zbišek!“ Sedaj mu ostane le tuga in bolezen, sreča pa odide ter se več ne vrne.

Solze so se zalesketale Zbišku v očeh ter mu polagoma strkljale navzdol po licu, potem pa se je obrnil h kneginji in dejal:

„Milostljiva gospa, jaz si že mislim, da Danuške nikdar več ne zagledam v svojem življenju.“

A kneginja, vsa v skrbeh, mu odgovori:

„Dà, ne bilo bi nikako čudo, ko bi umrl od žalosti. Toda gospod Jezus je usmiljen.“

Čez trenutek, hote ga nekoliko obodriti, je dodala:

„Ako bi Jurand umrl poprej nego ti, bi prišlo oskrbovanje deklice v knezove roke in moje in midva bi ti deklico takoj dala.“

„Ako bi on umrl!“ vzdihne Zbišek.

Toda nakrat mu neka nova misel šine v glavo. Dvigne se nekoliko na postelji ter reče s spremenjenim glasom:

„Milostljiva gospa!...“

Med tem priteče Danuša ter jokaje se, jame klicati že na pragu:

„Ti že veš vse, Zbišek! Oh, kako mi je žal očeta, kako pomilujem tudi tebe, revček!“

In ko je pristopila k njemu, jo objame Zbišek s svojo zdravo roko ter reče:

„Kako mi bo mogoče prebiti brez tebe, deklica? Saj nisem prišel semkaj kozi gozde in čez reke, nisem napravil obljube in ti doslej služil radi tega, da bi te zopet izgubil. Toda meni ne pomaga niti jok, niti žalost, dà, niti sama smrt, kajti ako tudi trava poraste nad menoj, moja duša te ne pozabi niti na dvoru Gospoda Jezusa, niti v naročju samega Boga Očeta!... Ponavljam ti, da ni pomoči, toda mora vsekakor priti, kajti brez nje nastane zlo! Slab sem še

veliki. Ali ni temu tako? — Do dveh zabav smo že prišli, do tretje pa ni več daleč! Tak bodi naš napredek v Gorici!

V Cerknem so zmagali pri občinskih volitvah klerikalci. Radi tega triumfujejo klerikalni listi, kakor da bi se bilo kdo vé kaj zgodilo. Ali kaj je pravzaprav? To je, da so si pridržali Cerkno, katero so že imeli. Torej le ohranili so si nekaj, pa tak krik in hrup! Kažeta pa ta krik in hrup, da mora stati klerikalstvo v cerkljanski občini na jako oslabelih nogah, ker drugače bi tako ne kričali. To kaže tudi, da so se že bali za svojo trdnjavo ter se vesele, kakor da bi jo bili že od kraja pridobili. Govorijo tudi o hudem pritisku od narodno-napredne strani. No, vsa čast onim nevstrahnim možem, ki se ne bojijo krdele cerkljanskih nunciev ter pogumno stopajo na volišče, čeprav jih grdogledijo in grdo ravnaajo z njimi celo taki možje, ki bi tega po poklicu nikakor ne smeli. So pač značajni naši ljudje, ki se ne boje pokazati svoje moštvo, kjer koli treba. In to moštvo zmaguje, kar nam kaže strah klerikalcev ob času volitev in pa njihovo veselje sedaj po zmagi, za katero so trepetali kakor trepetlika na vodi. Ta njihov strah in pa ona močnatost naših mož pa sta nam lep up za bodočnost!

Kaj „Gorico“ vse skrbi! — Kavci okoli „Gorice“ bi najraje videli, da bi „Soča“ ne bilo, no vkljub temu jih zelo skrbi, ker ne izhaja zopet trikrat na teden. Tudi jo skrbé naši naročniki, češ, da dobé za svoj denar premalo berila, skratka, da je „Soča“ predraga!

Pač same nepotrebne skrbi. „Soča“ je še vedno cenejša nego „Gorica“, dasi ima ta razne katoliške, tiskovne in še druge sklade na razpolago, „Soča“ pa ima edino svoje zveste naročnike. — „Soča“ je prinesla lani dva krat več berila nego „Gorica“, torej bi morala v primeri veljati 16 K. — Letos „Soča“ tudi prinese berila za dve „Gorici“. Torej že po količini „Soča“ mnogo bolje skrbi za svoje naročnike, a kar se tiče notranje vrednosti, je pač noben pameten clovek ne bo primerjal s črbo, katero ponuja „Gorica“ svojim vrednim ovcicam.

Pa tudi v primeri z vsemi lokalnimi listi na slovanskem jugu je „Soča“ jako cen list. Klerikalni „Slovenski List“ v Ljubljani je tednik, pa stane 8 K. — Kako je to, da „Gorica“ ne varuje raje teh klerikalnih naročnikov in jo skrbé le ti grdi liberalci? — Hinavka! — In ako primerjamo „Sočo“ z vsemi hrvaškimi listi, se prepričamo, da je v primeri najcenejši list. Pa vprašamo se: Kateri list daje naročnikom brezplačno tako lepo darilo kakoršen je naš „Kazipot“? — Ni ga!

„Soča“ in „Primorec“ sta l. 1902. plačala okroglo 1500 K na račun deficita prejšnjih let. Letos mora znasati preostanek najmanj 3000 K., kajti račune hočemo spraviti v pravi red, da bo listoma ustvarjena podlaga za — lepši bodoči razvitek.

To pa jezi „Gorico“, ker je revica v vednem strahu pred našo kontrolo. Zato išče in stika, kako bi mogla skodovati. Toda povemo jej: Vse zaman? Ako enega kavci premotijo, ali terorizujejo, se oglasita dva nova. Božji blagoslov raste! Le jezite se, samo počiti jeze ni treba!

Bohinjska železnica. — Dne 7. t. m. se je sesla pri Sv. Luciji zopet komisija, ki ima nalogo nadaljevati politični obhod na progi bohinjske železnice do Gorice. Dež. odbor zastopa v tej komisiji poslanec Lapanja.

Mesto poštnega odpravnika. — Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu (III/4) v Kojsem, pol. okraj Gorica, proti pogodbi in kavciji 400 kron, letna plača 550 kron, uradni pavšal 140 kron, letni pavšal 504 kron za selskega pismonošo ter za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Primanjklaj družbe sv. Cirila in Metodija. — Družba sv. Cirila in Metodija je sklenila minolo leto svoje delovanje s primanjkljajem, ki znaša 1069 K 60 stot. Na pomoč družbi, da se primanjkljaj ne pomnoži, ampak pokrije!

Našim posojilnicam in hranilnicam. — Ljubljanska kreditna banka razposilja ravnokar na naše posojilnice in hranilnice sledeči poziv:

„Dovoljujemo si poročati Vam, da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko odlokom od dne 19. marca l. l. dovolila spremembo naših pravil, v katerih se nahaja tudi novistavek o ustanovljenju kreditnih društev in da torej ni nobenega zadržka več, zakaj ne bi smelo kreditno društvo slov. posojilnic pri ljubljanski kreditni banki začeti s svojim delovanjem. Vsled tega dovoljujemo si opozoriti Vas na ustanovni občni zbor diskontnega društva slovenskih posojilnic, kateri se je vršil dne 15. decembra 1900 in na katerem je bil g. Ivan Knez, veletržec in člen upravnega sveta ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, voljen predsednikom, gospodje: Ivan Hribar, zupan ljubljanski in predsednik ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju; dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici; Franjo Jošt, revizor slovenskih posojilnic v Celju; Fran Kollmann, veletržec in člen upravnega sveta ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; Ladislav Pečenka, ravnatelj ljubljanske kreditni banki v Ljubljani, odborovimi člani, ter Vas uljudno vabimo, da javite svoj pristop h kreditnemu društvu in da blagovolite v : : svrhu priloženi list izpolniti in nam doposlati. Ne le, da so se za ustanovitev omenjenega društva živo zanimali vsi zastopniki slovenskih posojilnic, opozarjamo Vas še posebej na to, da so se slična kreditna društva povsod obnesla, tako n. pr. kreditno društvo čeških posojilnic pri Živnostenski banki v

Pragi ter da so splošno olajšala in razširila kreditni promet. Pri naših posojilnicah ne zavzema še menica pripadajočega jej mesta; treba torej, da si posojilnice stavijo za nalogo zlasti delovanje v tej smeri, da zadobi naloženi kapital potrebno mobilnost. V nadi, da čim preje in kolikor možno natančno izpolnite priloženi zglaševalni list in nam ga doposljete, beležimo z odličnim spoštovanjem Ljubljanska kreditna banka.“

Pozdravljamo prav iskreno to s strani ljubljanske kredine banke zapričeto akcijo, ki ima važen gospodarski pomen. Kakor kažejo koroške posojilnice, ki so se hotele priklopiti ondodni zvezi nemških posojilnic, nastala je že zdavna prav živa potreba, da se kreditne razmere naših denarnih zavodov uravnajo. Izražamo upanje, da naše posojilnice ne zamude te prilike, ker tako lahko primerno razširijo svoj delokrog.

Samomor. — V soboto zvečer se je vstrelil Karol Štepanek, „Fügelhornist“ pri godbi tukajšnjega pešpolka št. 47. Zadel se je smrtno, ali ni takoj umrl, marveč čez nekaj ur v vojaški bolnišnici, kamor so ga nemudoma prenesli. Pokojnik, Čeh, ki je imel šaržo narednika, je bil izvrsten muzik, ki je žel s svojim „rogom“ vselej obilo hvale. Zbog svojega priljudnega občevarja je bil tudi jako spoštovan v krogih, v katerih se je gibal. Služil je že 13. leto. Ustrelil se je baje radi tega, ker je trpel na neki bolezn, katero je smatral za neozdravljivo, in pa, kakor pravijo, ga ni mogel nekdo njegovih višjih trpeti. Pogreb v ponedeljek popoldne je bil jako lep. Mnogo vencev so položili pokojniku na rakev, pogreba pa se je udeležila vrsta vojakov, naredniki in drugi podčastniki tukajšnje garnizije v jako obilem številu ter mnogo častnikov. Vojaška godba ga je spremla do pokopališča; na pokopališču je imel govor vojaški kurat. Za pogrebom so sli tudi tukajšnji mestni godci ter še več drugega občinstva.

Za izseljence v Ameriko. — Dne 10. t. m. se je vrnil iz Amerike neki posestnik iz Strahomerja, ki je pripovedoval, da so v New-Yorku 400 izseljencev poslali nazaj. Sploh so vrnili vse, ki niso sli k svojim sorodnikom in znancem in ki niso imeli to potrjeno. Izseljence so vse izmerili, predno so jih poslali nazaj. Vrnili se jim je samo voznina za vožnjo po morju. Dotična komisija v New-Yorku ravna jako strogo z izseljenci, posebno s slovenskimi. „Sl. N.“

V Postojlino se preseli g. dr. Fran Pikl, odvetnik v Marenbergu. Dne 15. februarja otvori tam svojo pisarno v hiši g. Ant. Ditricha.

„Narodna čitalnica“ v Vipavi. — Pri občnem zboru dne 5. januarja 1903. izvoljen je bil sledeči odbor: g. Juraj Hus, predsednik; g. Ivan Nosan, podpredsednik; gd. Amalija Kotlusek, tajnica; g. Anton Skala, blagajnik; gg. Karol Mayer, Anton Hrovatin in Franc Puncuh odborniki. Iz poročila blagajnikovega se posname, da je bilo v le'u 1902

816 K 76 h dohodkov in 790 K 67 h stroškov, torej prebitka 26 K 9 h.

Za porotno zasedanje, ki prične dne 3. febr. t. l. v Gorici, je določeno 14 obravnav, ki bodo trajale do 3. do 14. februarja.

Poslopje nekdanje okrajne sodnijske podira. Sedanji lastnik je hotel poslopje predelati, ali pri popravljanju so jemali kamene iz tal ter razdevali spodnja okna. To pa je provzročilo, da se je začela stena v ulici Sv. Antona nasproti Kopačevi hiši izbočevati ter je včeraj nastala velika nevarnost, da se posuje cela nekdanja „pretura“. Delavci so zbežali, potem pa so podprli poslopje ter zaprli promet po ulici Sv. Antona in po ulici Croce.

Bralno društvo „Zarja“ v Koprivi vabi na svoj redni letni občni zbor, ki se bo vršil dne 18. t. m. v društveni sobi točno ob 4. uri pop. s tem dnevnim redom: 1) Nagovor predsednika; 2) tajnikovo in blagajnikovo poročilo; 3) razni predlogi; 4) volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi predsedništvo.

„Banca cooperativa agricola“. — V Gorici so ustanovili Lahi denaren zavod pod takim naslovom. Kakor čitamo v laskih listih, je zasnovana ta banka na demokratični podlagi. Predsednik zavodu je dr. Nardini v Gorici, podpredsednik pa Vergna iz Fare.

Droblj. — Al. M. iz Opatjegasla, 45 let star, se je javil sam tukajšnjemu redarstvu, ker ga je iskala sodnija radi tatvine 3 oblek v vrednosti 160 K, storjene prejšnjemu zupanu M. — Po telefonu se je govorilo v Gorici lansko leto 96814 krat; telefon ima abonentov 96. — Brzojavk je odšlo iz Gorice tekom lanskega leta 23.000, došlo pa jih je 33.600. — Godci goriske mestne godbe zahtevajo povisek letnih dohodkov, in sicer za vsakega na 80 K. Ako se jim ne ustreže do začetka febr., izstopijo vsi iz mestne godbe.

Cen. čitatelje opozarjamo na današnji oglas znane lekarne Bela Zoltan-a v Budimpešti, kjer se je o Zoltanovim mazilom doseglo neprekosljive učinke. Steklenica stane 2 K v lekarni B. Zoltan, Budimpešta. Zaloge: Dunaj, lekarna Lugeck 3.

Razgled po svetu.

Spravne konference skončajo za sedaj tako, kakor se je pričakovalo, namreč da se načrt vlade odkloni. V Pragi je posredoval med vlado in Čehi minister Rezek. Izvrševalni odbor mladočeske stranke je odklonil načrt, v Brnu so sklenili resolucijo, s katero tudi odklanjajo Körberjev načrt. Nemci pa tudi z njim niso zadovoljni. Sedaj pa je še drugo vprašanje, namreč če odnehajo Čehi od obstrukcije ali če ne odnehajo.

Izvrševalni odbor mladočeskega kluba je sklenil izvoliti pododbor, ki ima sestaviti primerne predloge za spremembe ter jih zastopati pri posvetovanjih z Nemci. Glede taktičnega postopanja imajo češki poslanci proste roke.

Sankcionirani zakoni. — „Wiener Zeitung“ objavlja tri sankcionirane zakone,

in bolan, torej pa pade ti gospej k nogam in jo prosi, naj se naju usmili, ker jaz tega ne morem.

Ko je Danuša to slišala, je objela kneginji kolena ter skrila svoje objokano lice v njeni široki suknji; kneginja pa je uprla svoje otožne in začudene oči v Zbiška.

»S čim vama morem jaz skazati usmiljenje?« ga vpraša. »Ako bi ne pustila otroka k bolnemu očetu, nakopala bi si kazni božje.«

Zbišek, ki se je bil na postelji nekoliko dvignil, omahne nazaj na vajšnico in nekaj časa ne spregovori niti besedice, ker mu je zmanjkalo sape. Kmalu na to pa sklene roke na prsih kakor k molitvi.

»Počij si,« reče kneginja, potem pa mi povej, kaj bi rad, ti Danuška pa vstani ter spusti moja kolena.

Poslušaj, toda ne vstani, marveč prosí z menoj! se oglasi Zbišek.

Na to pa nadaljuje s tihim in pretrganim glasom:

»Milostljiva gospa!... Jurand mi je nasprotoval v Krakovu in nasprotoval bi mi tudi tukaj, toda ko bi me poročil oče Višonjek z Danušo... bi zamogla potem svobodno oditi v Spihov, ker potem bi mi je ne mogla vzeti nobena človeška moč.«

Te besede iznenadijo kneginjo tako močno, da je najpoprej vstala, na to pa zopet sedla, in kakor bi ne razumela dobro, za kaj tu gre, je dejala:

»Za rane božje! Duhovnik Višonjek?«

»Milostljiva gospa!... Milostljiva gospa!« zakliče Zbišek.

»Milostljiva gospa!« ponovi za njo Danuša, objemaje kneginjine noge.

»Kako bi se moglo to zgoditi brez dovoljenja starišev?«

»Zakon božji je močnejši!« odvrne Zbišek.

»Bojta se Boga!«

»Kdo je njen oče, ako ne knez; kdo je njena mati, ako ne vi, milostljiva gospa?«

In Danuška je zaklicala:

»Milostljiva mati!«

»Resnica je, da sem jej bila kakor mati,« reče kneginja, »pa tudi Jurand je dobil ženo iz mojih rok. Resnica! A ko bosta enkrat poročena, bo vse končano. Jurand bi se nemara celo razsrdil, vendar pa se bo moral pokoriti knezu, ki je njegov gospodar. Sicer pa tudi ni treba, mu to takoj povedati, marveč še le takrat, ko bi jo hotel dati komu drugemu, ali v samostan. Ako je napravil kako obljubo, ne bo on kriv, da je ni mogel držati. Nihče ne more nasprotovati volji božji... Za Boga živega... nemara je prav to volja božja!«

»Drugače tudi ne more biti!« zakliče Zbišek.

Toda kneginja, globoko ganjena, mu reče:

»Počakajta, da se nekoliko zavem! Ko bi bil knez tukaj, šla bi takoj k njemu in ga vprašala, ali naj dam Danušo ali ne? Brez njega pa me je nekako strah. Kar sapa mi zaostaja, toda časa imamo vse premalo, kajti jutri mora deklica oditi! O, mili Jezus! Ako odide kot zakonska žena, vtegne biti končno mir. Vendar pa ne morem priti k zavesti, ker me je prevzel neki strah. Ali tebe ni strah, Danuška? Govori!«

»Toda jaz umrem brez tega!« zavpije Zbišek.

Danuška je vstala izpred kneginjinih nog in ker jej gospa ni bila samo milostljiva, marveč jo je celo nekoliko pomehkužila, za to jo je objela okrog vratu in jo stiskala z vso močjo k sebi.

A kneginja jej reče:

Brez očeta Višonjka ne morem vama reči ničesar. Skoči hitro po njega!«

Danuša je stekla po Višonjka, Zbišek pa obrne h kneginji svoje blede lice ter reče:

»Kar mi je bil odločil Gospod, to se zgodi; toda za to veliko tolažbo, milostljiva gospa, naj vas Bog blagoslovi!«

»Ne zahvaljuj me še!« odvrne kneginja, »ker še ne vemo, kaj se zgodi. Moraš mi pa tudi priseči na svojo čast, da ne boš branil Danuški, ako bo poroka, takoj oditi k njenemu očetu, da na njo in nase ne nakoplješ prokletstva božjega.«

»Prisežem na svojo čast!« reče Zbišek.

»Zapomni si pa tudi to: Jurandu naj sedaj deklica še ne pove ničesar. Dobro bo, da se ga ta novica ne dotakne naglo kakor ogenj. Mi pošljemo ponj iz Tehanova, naj pride z Danuško, na to mu sama vse povem, ali pa kneza za to naprosim. Ko bo videl, da ne more biti drugače, privoli. Ali ti ni bil že poprej nasproten?«

»Ne,« odvrne Zbišek; »slutim, da mu bo celo drago, ako postane Danuška moja. Saj tega ne bo on kriv, da ni ostal zvest obljubi, ako jo je obljubil komu drugemu.«

Prihod duhovnika Višonjka pretrga daljši razgovor. Kneginja ga poprosi za svet ter mu jame vneto pripovedovati o Zbiškovi nakani. Toda duhovnik, ko je komaj slišal, za kaj tu gre, se je jel osuplo križati in je rekel:

»V imenu Očeta, Sina in svetega Duha!... Kako bi jaz to mogel storiti? Sedaj imamo advent.«

»Za Boga, to je res!« zakliče kneginja.

Nastalo je za trenutek molčanje in samo blede lica navzočih so kazala, kako nemilo so jih dirnile besede očeta Višonjka.

Ta pa reče čez nekaj časa:

(Dalje pride.)

Pošilja se jedino po povzetju ali naprej poslanim zneskom.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Nadzorstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec. 1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posejila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%, s ½% uradnino. Glavni deleži koncem leta 6%.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po 20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213. — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila se dajejo le zadrugnikom.

Naznanilo.

Podpisani, večletni gostilničar v znani in zelo obiskovani gostilni

„Pri zlatem levu“

na trgu v Kanalu sem otvoril sedaj vis-a-vis v svoji hiši na novo:

Hotel „Uloga“.

Zagotavljam najboljšo in točno postrežbo z jedili. Točim pristna izvrstna domača črna in bela vina ter Dreherjevo pivo v sodčkih. Imam gostom na razpolago elegantne sobe za prenočišče, shrambe za vozove in hleve za konje. V kratkem napravim na vrtu tudi kegljišče in kroglišče.

Prosim za obilen obisk ter beležim z vsem spoštovanjem udani

Fran Uloga,
lastnik.

Karol Draščik

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidn. postrežbo po jako zmernih cenah.

Otvoritev gostilne.

Podpisana naznanjata, da sta otvorila s 1. jan. 1903

= GOSTILNO =

„Agli antichi tre amici“

za vojašnico št. 11

(bivša gostilna „Tre amici“)

Izvrstna kuhinja. Najboljša briska in furlanska vina. Postrežba točna po zmernih cenah.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča

Ivan in Terezija Golof.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli

dosedanjo trgovino pohištva trvdke

Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza

vecchia št. 1, katero bomo vo-

dili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno

po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro osušeno.

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlaki:						Osební vlaki:						Postaje						Brzovlaki:						Osební vlaki:					
2b	2*	4*	8	10	14	18b-16b						1b	1*	3*	7	9	13	15b											
7.00	8.25	8.15	1.10	8.40	9.05	9.35	odh. Dunaj . dob.	6.45	9.15	8.50	5.45	1.40	7.50						odh. Ljub.	9.53	11.50	11.29	2.53	12.15	5.22				
7.53	9.27	9.08	2.16	10.42	10.31	10.31	Dun. Novomesto	5.55	8.24	8.00	4.30	12.22	6.20						odh. Lj. ana	9.45	11.45	11.23	2.37	11.20	5.05	8.57			
9.56	11.35	11.04	5.12	1.50	1.40	1.40	Mürzschlag	4.13	6.39	6.22	2.05	9.44	4.01						Brezovica				2.25			8.44			
11.44	1.26	1.05	9.08	5.40	5.10	5.10	Gradec	2.07	4.31	4.22	10.10	7.00	12.40						Preserje				2.15	10.59	4.42	8.32			
12.58	2.47	2.22	11.42	8.00	7.19	7.19	Maribor	12.50	3.10	2.58	7.45	4.55	9.40						Borovnica				2.06	10.49	4.30	8.21			
2.12	4.14	3.48	1.50	10.08	9.39	9.35	Celje	11.32	1.32	1.30	5.26	2.35	7.29						Logatec				1.43	10.23	3.59	7.51			
		4.01	2.04	10.22	9.53	9.49	Laski trg			1.16	5.07	2.15	7.14						Planina				1.30	10.10	3.45	7.38			
			2.14	10.32	10.03	10.03	Rimze topl.				4.56	2.06	7.04						Hakek				10.23	1.21	9.59	3.33	7.26		
2.45	4.48	4.25	2.56	11.07	10.18	10.11	Zidani most	11.03	1.00	12.57	4.45	1.55	6.54						Postojna				10.32	10.10	1.04	9.40	3.12	7.07	
			3.07	11.18	10.30	10.22	Hrastnik				4.18	1.30	8.40						Prestranek				12.50	9.25	2.56	6.54			
			4.40	11.26	10.38	10.29	Trbovlje				4.01	1.16	6.26						Št. Peter				12.40	9.14	2.43	6.42			
			4.46	11.34	10.46	10.36	Zagorje				4.01	1.16	6.26						Gor. Ležace				12.17	8.47	2.19				
			3.35	11.46	10.58	10.47	Sava				3.49	1.05	6.14						Divaca				9.35	9.18	11.56	8.23	1.48		
			3.45	11.56	11.08	10.56	Litja				3.39	12.56	6.05						Sežana				9.15	9.00	11.35	7.59	1.39		
			3.56	12.07	11.19	11.06	Kresnice				3.38	12.46	5.55						Opčine				8.44	11.09	7.15	12.57			
			4.09	12.20	11.32	11.17	Laze				3.15	12.35	5.43						Prosek				8.32	10.51	6.38	12.37			
			4.19	12.30	11.42	11.26	Zalog				3.05	12.26	5.33						Nabrežina				8.15	8.00	9.55	6.00	11.30		
3.51	5.54	5.35	4.39	12.43	11.55	11.35	doh. Ljub.	9.53	11.50	11.29	2.53	12.15	5.22						doh. Trst				7.06	8.15	8.00	9.55	6.00	11.30	
3.59	5.59	5.40	4.54	12.58	12.35	12.35	odh. Lj. ana	9.45	11.45	11.23	2.37	11.20	5.05																
				1.08			Brezovica				2.25			8.44															
				1.17	1.01		Preserje				2.15	10.59	4.42	8.32															
				1.32	1.19		Borovnica				2.06	10.49	4.30	8.21															
				1.21	1.01		Logatec				1.43	10.23	3.59	7.51															
				2.29	2.20		Planina				1.30	10.10	3.45	7.38															
				2.34	2.34		Hakek				10.23	1.21	9.59	3.33	7.26														
				3.01	2.59		Postojna				10.32	10.10	1.04	9.40	3.12	7.07													
				3.12	3.13		Prestranek				12.50	9.25	2.56	6.54															
5.44	7.54	7.33	8.10	3.33	3.44	10.20	Št. Peter	8.20	10.14	9.52	12.40	9.14	2.43	6.42															
				3.48	4.05		Gor. Ležace				12.17	8.47	2.19																
				4.08	4.27		Divaca	7.49	9.35	9.18	11.56	8.23	1.48																
				4.22	4.42		Sežana		9.15	9.00	11.35	7.59	1.39																
				4.33	4.55		Opčine				11.20	7.44	1.10																
				4.40	5.05		Prosek				8.44	11.09	7.15	12.57															
6.49	9.19	8.38	9.57	5.05	5.36		Nabrežina	6.35	8.47	8.32	10.51	6.38	12.37																
7.10	9.40	9.00	10.25	5.35	6.15		doh. Trst	7.06	8.15	8.00	9.55	6.00	11.30																

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
izvipavskih,
furlanskih,

briskih, dat-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Najcenejši izvir dobrih

ur s 3-letnim pisanim jamstvom

Hanns Konrad,

izvir ur iz zlatine — Most št. 249.

(Češko).

Lastne delavnice ur in fine mehanike.

Dobra rem. ura iz niklja gld. 3.75

Fina srebrna rem. ura . . . 5.25

Fina srebrna veržica . . . 1.20

Budilnik iz niklja . . . 1.75

1 vrsta je odlikovana s e. kr. orlom

ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče originalnih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Pozor!!

Podpisani Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani si usojam naznaniti slavn. občinstvu, da je izšel moj bogato ilustrovani cenik za leto 1903, ki se ga dobi na zahtevo zastoj. V zalogi imam najboljša zelenadna, poljska in cvetlična semena, katerih dobro kakovost jamčim. Izdelujem sveže šopke in vence s trakovi in napisi. Imam raznovrstne rastline v loncih, grmiče za okrašenje, izdelane in naravne palme ter vse v to stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. Za obila naročila se toplo priporoča odličnim spoštovanjem

Alojzij Korsika.

Izvrstno delujoča gostilna „Pri zlatem levu“

v Kanalu v soški dolini

se daje v najem, odnosno se tudi prodá.

Gostilna ima velike hleve, obširen vrt, dvorišče in 10 opremljenih sob za prenočevanje tujcev.

Preskrbljena je z vso hišno in gospodarsko opravo.

Radi gradnje bohinjske železnice se obeta gostilni še večji promet.

Ponudbe sprejema lastnik

A. Kriznič, Kanal.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res Pfaffovi šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno, so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene, so posebno pripravljeni za umetno vezenje (rečamirjenje) ter so poučujoče brezplačno, prekosiijo na dobroti vsako tovarno. Jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio Štev. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14.

Zrebanje jutri

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitnik

kron 40.000 kron

Umetno-obrtnega društva
srečke po 1 K